

බුද්ධ වර්ෂය

වර්ෂ ක්‍රමය ලොවට දායාද කරමින් සඳහම් පරපුරෙහි අවිච්ඡින්න භාවය ලොවට හෙළිකරමින් අද වන තුරා අතීත උතුමන් වහන්සේලාගේ ඥාණ සම්භාරය විදහා දක්වමින් සාර්ථකව ලොව පිළිගත් වර්ෂ ක්‍රමයක් වශයෙන් ථේරවාද බුදුසමය සමගින් ලෝකයෙහි ශේෂව පවතී.

බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් ඇරඹෙන බුද්ධ වර්ෂ ක්‍රමය නීති සිහිපත් කිරීම ථේරවාදී යතිවරුන් විසින් පහත් සංවේගයෙන් යුතුව සහිත සම්පන්න ශාන්තස්වරයෙන් සජ්ඣායනයෙන් රැගෙන ආ අකණ්ඩ වාරිත්‍ර ධර්මයක් ද වේ. මෙම සජ්ඣායනයෙහිදී පළමුවම දස පාරමිදම් ශ්‍රවනය වීම තුළ අසන දෙසන හැම සිත්සතත් තුළ ශ්‍රද්ධා දී ගුණ ද සියලු මරසෙන් බිඳ ලොචතුරු බුදුබව ලැබීම ශ්‍රවනය වීම තුළ විරියාදී ගුණ ද ශ්‍රී සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය ශ්‍රවනය වීම තුළ සියලු සංස්කාර ධර්මයන්ගේ අනිත්‍යස්වභාවය ද අවසන පන්දහසක් කල් පවත්නා මෙසස්න මේවනවිට කෙනෙක් වැයවී ඇත්ද හා මෙ සස්න අතුරුදන් වීමට තව කෙනෙක් කල්ඇත්දැයි දැනගැනීමෙන් අප්‍රමාදී ගුණද හද සන්තානයේ පහළවීම නිරුත්සාහයෙන් ම සිදුවේ.

මෙවැනි උතුම් වූ වටිනා වාරිත්‍ර ධර්මයක් ද වන බුද්ධ වර්ෂ ක්‍රමය නීති සිහිපත් කරන්නාවූන්ගේ මද බවත් සකස් කරගන්නා ක්‍රමවේදයන්ගේ දැනුමෙහි මද බවත් නිසා කෙමෙන් කෙමෙන් අභාවයට යනු දක්නට ලැබේ. එම අඩුව පිරවීම සඳහා විධිමත් අයුරින් බුද්ධ වර්ෂය සකස් කරගන්නා අකාරය මෙම ලිපියෙන් විස්තර වනු ඇත. තවද බුද්ධ වර්ෂ ක්‍රමය අනුව සකස් කරගත් බුද්ධ වර්ෂයක් (2014.12.10 දා කියන විට.).කෙලෙස සජ්ඣායනා කරන්නේද යන වගත් උදාහරණයක් ලෙස මෙහි ඇතුළත් කොට ඇත.

බුද්ධ වර්ෂය කීමේදී අප විසින් දැන ගත යුතු කරුණු කීපයක් තිබේ. බුද්ධ වර්ෂය ආරම්භවන්නේ බුදුරජාණන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ දිනයේ සිටයි. බුදුරජාණන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑවේ සප්ප සංචච්ඡරේ වෙසක්පූර පසලොස්වක භූමිම වාරයේදීය. සංචච්ඡර දොළසක් තිබේ. මේවාට නම් දොළසක් තිබේ. එය ගාථාවකින් මෙසේ සඳහන් වේ.

“මුසිකො, උසහො, ව්‍යග්ගස - සස, නාගානි, මෙව ව
සප්පසප්ප, කපි වෙව - කුකකුටො, සොන, සුකරො.”

එය වෙන් කරගත්කල මෙසේය;

01.මුසික	02.උසහ	03.ව්‍යග්ගස	04.සස	05.නාග	06.සප්ප
07.අස්ස	08.අප්ප	09.කපි	10.කුක්කුට	11.සොන	12.සුකර

මාස ගැන ද අවබෝධයක් තිබිය යුතුය.

මාසයේ- පාලි නම	සිංහල නම	සෘතුව
01 .චිත්ත	බක්	ගිම්හාන
02.වෙසාක	වෙසක්	
03.ඡේට්ඨ	පොසොන්	
04.ආසලහ	ඇසළ	
05.සාවන	නිකිනි	වස්සාන
06.පොඨ්ඨපාද	බිනර	
07.අසසුප්ප	වස්	
08.කත්තික	ඉල්	
09.මාසසිර	උදුවස්	හේමන්ත
10.චූසස	දුරුතු	
11.මාස	නවම්	
12.එගගුන	මැදින්	

පාලියෙන් සතියේ දින වල නම් ද දැනගත යුතුය.

01.රවිවාර	02.චන්ද්‍රවාර	03.භුමමවාර	04.බුධවාර	05.ගුරුවාර	06.සුක්කවාර	07.සොරවාර
ඉරිදා	සඳුදා	අඟහරුවාදා	බදාදා	බ්‍රහස්පතින්දා	සිකුරාදා	සෙනසුරාදා

බුද්ධ වර්ෂය වසර පන්දහසක් කල් පවතී. මෙයින් අතික්කන්ත කාලයත් අවසිට්ඨ කාලයත් අද දිනයත් යන සියල්ල එකතු කළවිට අවුරුදු පන්දහස පිරිය යුතුය. නවත් දැනගතයුතු කරුනක් නම් සෘතුවක තුන්වැනි පොයත්. හත්වැනි පොයත් වාතුද්දසීය. අනෙක් පොය හය පණ්ණරසී ය. වාතුද්දසී පෝය ඇතුළත් වන මාසයට දින 29කි.

පණ්ණරසී පෝය ඇතුළත් වන මාසයට දින 30කි. මීට කලින් පෝභෝය දින දොළොස් වන මස හයවන දිනලෙස ගත්විට, අද දින (ව්‍යවහාර වර්ෂ 2014 දෙසැම්බර් 10 වැනි දා) බුද්ධ වර්ෂය සඳහන් කරන්නේ මෙසේය, (අතික්කන්ත - වර්ෂ 2557 යි, මාස 07 යි, දින 03 යි.

අවසිටිය - වර්ෂ 2442 යි, මාස 04 යි, දින 25 යි.)

අමහාකං බො පනපෙ.....පවත්තියසති. ඉදානි බො පන දෙවසහසස පඤ්චසත සතත පඤ්ඤාස සංවච්ඡරානි වෙව සතත මාසානි ව තිණි දිවසානි අතික්කන්තානි. දෙවසහසස චතුසසත දෙවචන්තාලිය සංවච්ඡරානි වෙව චන්තාරි මාසානි ව පඤ්ච වීසති දිවසානි අවසිටියානි. අයං අපසංවච්ඡරෙ හෙමන්ත උතු අසමී උතුමහි ඵ්‍යස මාසසස කාල පකෙඛ චතුතථං බුද්ධාර මිදන්ති දට්ඨබ්බං.

දැන් සංවච්ඡරය නොදන්නේ නම් එය සොයා ගන්නේ මෙසේය.

දැන් පවතින බුද්ධ වර්ෂය එනම් 2558 දොළහෙන් බෙදා ඉතිරි වන ගණන අනුව සංවච්ඡරයේ නම දැන ගත හැක.

බුද්ධ වර්ෂය - $2558/12=213$ යි ඉතිරි 02 යි.

ඉතිරිවූයේ නැති නම් සංවච්ඡරය	= සප්ප
01 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= අසස
02 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= අජ
03 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= කපි
04 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= කුකකුට
05 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= සොන
06 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= සුකර
07 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= මුසික
08 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= උසහ
09 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= ව්‍යග්ග
10 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= සස
11 ක් ඉතිරිවූයේ නම් සංවච්ඡරය	= නාග

තවත් දැන ගතයුතු තවත් කරුණක් තිබේ. එනම් අධික මාසය ගැනයි. අධික මාසයක් ඇති වන්නේ අවුරුදු තුනකට වරක්ය. සාමාන්‍යයෙන් සෘතුචකට ඇත්තේ පෝය 08 කි. අධික මාසය ඇතිවිට පෝය 10 ක් වේ. මේ අධික මාසය යොදන්නේ ගිම්හාන සෘතුවටයි. මෙවිට වස් ඵලභීම මාසයකින් පමාවේ. අධික මාසය ඇති වන්නේ බුද්ධ වර්ෂයත් ව්‍යවහාර වර්ෂයත් සංසන්දනය කිරීමේ දීය. අවුරුදු තුනකදී බුද්ධ වර්ෂය ව්‍යවහාර වර්ෂයට වඩා මාසයක් පමණ අඩුවේ. එමනිසා ව්‍යවහාර වර්ෂයට සමාන කිරීමට බුද්ධ වර්ෂයට මාසයක් එකතු කළ යුතුවේ.

අමතර මාසය ඇති වන්නේ මෙසේය;

බුද්ධ වර්ෂයට අනුව වර්ෂයකට දින ගණන = 354 කි.

$$15 \times 18 = 270$$

$$14 \times 06 = 84 \quad \text{එකතුව} = \text{දින } 354$$

ව්‍යවහාර වර්ෂය අනුව වර්ෂයකට දින ගණන = 365 කි.

අධික වර්ෂයකදී දින 366 ක්වේ මේ දින එකක් වැඩි වන්නේ වර්ෂ 04 කටය. එමනිසාවර්ෂ එකකට වැඩිවන්නේ දින $1/4$ කි.

මේ අනුව ව්‍යවහාර වර්ෂයකට දින ගණන = $365 \frac{1}{4}$ කි.

බුද්ධ වර්ෂය අනුව වර්ෂයකට දින ගණන = 354 කි.

වර්ෂ දෙකේ වෙනස = $365 \frac{1}{4} - 354 = \text{දින } 11 \frac{1}{4}$ කි.

මේ අනුව බුද්ධ වර්ෂය ව්‍යවහාර එක වර්ෂයකදී දින $11 \frac{1}{4}$ ක් අඩුවේ.

ඒ අනුව වර්ෂ තුනක දී දින $33 \frac{3}{4}$ ක් අඩුවේ. එමනිසා බුද්ධ වර්ෂය ව්‍යවහාර වර්ෂයට සම කිරීමට වර්ෂ තුනකට වරක් මාසයක් එකතු කළයුතුවේ. මෙය තුන් අවුරුද්දකට ඇතිවන අධික මාසයයි.

“දසබල සෙලඤ්ඤා නිබ්බානා මහා සමුද්දායනාතථාගත ජීනවචන නදී චිරං වහතු’ති”

අතිපූජනීය අශ්මදාවාරයෝත්තම මිගොඩ සංඝසොහන මා හිමිපාණන්වහන්සේගේ 82 ජන්ම දිනය නිමිත්තෙන් සකසන ලදී.

සබ්බෙ සත්තා භවනතුසුඛිතත්තා !!!

සාධු !. සාධු !. සාධු !.